

Azərbaycan regionda sülh və təhlükəsizliyin təmin olunmasında çevik və konstruktiv siyasət həyata keçirir

İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra regionda yaranan reallığı dəyərləndirən nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların, məsələn, Avropa İttifaqının Azərbaycanla əlaqələri bu gün yüksələn xətlə inkişaf edir. Adı çəkilən qurum dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin liderliyinə müsbət yanaşır və ölkə rəhbəri ilə yaxın təmaslarını getdikcə gücləndirir, Cənubi Qafqazda sülh və sabitliyin bərqərar olmasına ciddi səy göstərir. Bu il aprelin 6-da yaranan yeni format – “Brüssel sülh gündəliyi” də bunun parlaq ifadəsidir. Yeri gəlmişkən, Brüsseldə keçirilən üçtərəfli görüşün nəticəsi olaraq, Ermənistanla Azərbaycan arasında sülh müqaviləsi üzrə danışıqların davam etdirilməsi xüsusi diqqət çəkir.

Xatırladaq ki, sülh razılaşmasının əsas komponenti Azərbaycanın irəli sürdüyü 5 maddədən ibarət təklif və bunun əsasında predmetli danışıqların aparılmasıdır. Eyni zamanda, sənəddə əsas məqam Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün qorunmasıdır. Artıq tərəflərin biri-birinin ərazi bütövlüyünü tanımaq və dəstəkləmək istəkləri aydın nəzərə çarpır. Bir sözlə, Azərbaycanın təkmil sülh təklifində bu məsələyə daha çox önəm verilir.

Azərbaycanın sülh və təhlükəsizliyin gerçəkləşdirilməsi istiqamətində çevik, konstruktiv siyasətinin beynəlxalq aləmdə dəstəklənməsi Prezident İlham Əliyevə ayrı-ayrı dövlət və hökumət başçıları tərəfindən müxtəlif vaxtlarda ünvanlanan məktublardan, dövlətimizin başçısı ilə aparılan telefon danışıqlarından, respublikamıza səfər edən rəsmi şəxslərin söhbətlərindən də aydın görünür. Bütün bunlar, eyni zamanda, Azərbaycanın regionda yaratdığı reallıqların qlobal miqyasda qəbul olunduğundan, ölkəmizin suveren hüquqlarına hörmət bəsləndiyindən, həmçinin Azərbaycan–Ermənistan münasibətlərinin normallaşması, davamlı sülhün əldə olunması prosesinə mövcud gerçəkliklər çərçivəsindən yanaşıldığından xəbər verir.

Bu, iyulun 4-də dövlətimizin başçısı İlham Əliyevlə Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Şarl Mişel arasında reallaşan telefon söhbətində bir daha öz təsdiqini tapıb. Şarl Mişel söhbətində Cənubi Qafqazda sabitlik, sülh və təhlükəsizliyin təmin olunmasının Avropa İttifaqı üçün vacibliyini vurğulayıb. O, Avropa İttifaqının Ermənistan və Azərbaycan arasında münasibətlərin normallaşdırılması, sülh müqaviləsinin imzalanması, sərhədlərin delimitasiyası və nəqliyyat-kommunikasiya

xətlərinin açılması istiqamətində səylərini davam etdirəcəyini bildiriib. Prezident İlham Əliyev isə Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Şarl Mişelin təşəbbüsü və iştirakı ilə keçirilmiş üçtərəfli görüşləri, bu çərçivədə əldə olunmuş razılaşmaları xatırladaraq, ölkəmizin Ermənistan ilə Azərbaycan arasında münasibətlərin normallaşdırılması və sülh müqaviləsinin imzalanması, sərhədlərin delimitasiyası və demarkasiyası, nəqliyyat-kommunikasiya xətlərinin açılması istiqamətində danışıqların real nəticələrə gətirib çıxaracağına əminliyini vurğulayıb.

Dövlətimizin başçısı telefon söhbətində işğaldan azad edilmiş ərazilərdə Azərbaycanın üzləşdiyi genişmiqyaslı mina probleminin bu gün də ciddi narahatlıq doğurduğunu və birinci Ermənistan–Azərbaycan müharibəsindən etibarən itkin düşmüş hesab olunan 4 min nəfərə yaxın azərbaycanlının taleyinə Ermənistan tərəfindən aydınlıq gətirilməsinin vacibliyini diqqətə çatdırıb.

Azərbaycan qlobal öhdəliklərə, humanizm dəyərlərinə daim sadıqlıq nümayiş etdirib, regionda sülh və təhlükəsizliyin gerçəkləşdirilməsi istiqamətində çevik, konstruktiv siyasət həyata keçirib. Bütün bu fəaliyyət isə nüfuzlu beynəlxalq qurumların tərəfindən də dəstəklənib. Ümumiyyətlə, ölkəmizin sədrlik etdiyi Qoşulmama Hərəkatı, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı və bütün digər aparıcı beynəlxalq təşkilatların ayrı-ayrı vaxtlardakı bəyanatlarında mövqeyimiz müsbət dəyərləndirilib, postmünaqişə reallıqlarına yüksək qiymət verilib.

Ölkə rəhbəri Vətən müharibəsi ədalətli qələbəmizlə başa çatan dan sonra dərhal qonşu ölkələrin, həmçinin böyük dövlətlərin

postmünaqişə reallıqlarını qəbul etdiklərini xatırladaraq, Ermənistanla sülh çağırışları edib. Dövlətimizin başçısı bu il aprelin 22-də Şuşa şəhərində keçirilən Dünya Azərbaycanlılarının V Qurultayında etdiyi nitqində bir daha bu məsələyə toxunaraq bildiriib: “Yəni, biz artıq bu mərhələni keçdik və bundan sonra Azərbaycan–Ermənistan əlaqələrinin normallaşması məsələsi gündəlikdədir. Yəni də bu gündəliyi biz ortaya qoyduq. Bütün ağırlıq məqamlara baxmayaraq, işğala baxmayaraq, edilmiş bu vəhşiliklərə baxmayaraq, bölgənin gələcəyi naminə biz hesab edirik ki, buna ehtiyac var və biz sülh gündəliyi təqdim etdik və Ermənistandan hər hansı bir cavab gəlmədi. Beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən də demək olar ki, buna o qədər də maraq göstərilmədi. Ona görə biz konkret olaraq beş prinsipdən ibarət təklif irəli sürdük və Ermənistan bu beş prinsipi qəbul etdi. Beləliklə, Ermənistan rəhbərliyi rəsmən bəyan etdi ki, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıyır və Azərbaycanla hər hansı bir ərazi iddiası yoxdur və gələcəkdə də olmayacaq. Hesab edirəm ki, bu, postmünaqişə dövrü üçün vacib məqamdır və biz məhz bu beş prinsip əsasında danışıqları aparmaq fikrindəyik”.

Hazırda Azərbaycanın qarşı-

sında duran əsas vəzifələrdən biri ölkəmizin Vətən müharibəsində parlaq qələbə nəticəsində işğaldan azad edilən ərazilərinin respublikanın ümumi iqtisadiyyatına reintegrasiyasına, yeni beynəlxalq və regional nəqliyyat-logistika dəhlizlərinin imkanlarından faydalanmasına nail olmaqdır. Bu isə yaxın gələcəkdə regionda təhlükəsizliyin, sabitliyin, rifahın və qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın formalaşmasını, eləcə də Cənubi Qafqazın lider dövləti olan Azərbaycanın bölgə iqtisadiyyatının ümumi arxitekturasının müəyyənləşdirilməsini reallaşdırmaq deməkdir.

Yeri gəlmişkən, dövlətimizin başçısı İlham Əliyevlə Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Şarl Mişel arasında reallaşan telefon söhbətinin əsasında dayanan Brüssel sülh gündəliyinin yaranması tarixinə də qısa nəzər salaıq. Xatırladaq ki, bununla bağlı ilk üçtərəfli görüş Avropa İttifaqının Şərq Tərəfdaşlığının VI Sammitindən bir gün əvvəl–öten il dekabrın 14-də keçirilib, beləliklə, Prezident İlham Əliyev və Şarl Mişel tərəfindən Brüsseldə sülh gündəliyinin əsası qoyulub. Bunun davamı olaraq tərəflər arasında intensiv təmaslar aparılıb, telefon danışıqları reallaşdırılıb.

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev öten müddətdə regional

məsələləri daim gündəliyində saxladığına, bu proseslərə verdiyi töhfəyə və dəstəyə görə Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Şarl Mişelin fəaliyyətini yüksək dəyərləndirib. Həmçinin Şarl Mişelin təşəbbüsü ilə aparılan sülh danışıqlarının çox praktiki olduğunu və təfəssilatlı xarakter daşdığını, burada Ermənistanla Azərbaycan arasında münasibətlərin normallaşması, sərhədlərin delimitasiyası və demarkasiyası, nəqliyyat infrastrukturunun, xüsusilə də dəmir yolu xəttinin çəkilməsi kimi məsələlərin müzakirə olunduğunu, nəticə etibarilə səmərəli və pragmatik keçdiyini dəfələrlə bildiriib.

Bu məqamda onu deyək ki, Brüsseldə sülh gündəliyinin əsası qoyulandan etibarən Azərbaycan Prezidentinin Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Şarl Mişel, Ermənistan baş naziri Nikol Paşinyanla görüşləri və əldə olunmuş müsbət nəticələr də dövlətimizin başçısının sözügedən sülh sazişinin imzalanması istiqamətindəki yorulmaz fəaliyyətinin bariz ifadəsi, respublikamızın milli maraqlarının təmin olunması yönündə gerçəkləşdirdiyi ardıcıl və məqsədyönlü siyasətin məntiqi nəticəsidir.

Göründüyü kimi, Prezident İlham Əliyev Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh sazişinin imzalanması məsələsinə

daim konstruktiv yanaşır, hər zaman əsas diqqəti Cənubi Qafqazda postmüharibə vəziyyətinə yönəldərək, Azərbaycanın sülhə, sabitliyə və proqnozlaşdırılmaya sadıqlığını bəyan edib. Dövlətimizin başçısı regionda hər hansı yeni müharibə risklərinin minimuma endirilməsinə nail olmağa xüsusi önəm verib. Bu, ölkə rəhbərinin nüfuzlu dövlət başçıları, beynəlxalq təşkilatların rəhbərləri ilə söhbətlərində də öz aydın ifadəsini tapıb.

Ölkə rəhbəri bütün çıxışlarında Azərbaycanın üzərində dayandığı beş prinsipin beynəlxalq hüququn normalarını, səmərəli beynəlxalq davranışı əks etdirdiyini xatırladaraq, onların istənilən ölkələr arasında dövlətlərarası münasibətlərin təməl prinsipləri olduğunu vurğulayıb. Dövlətimizin başçısı fikirlərinə qarşılıqlı şəkildə ərazi bütövlüyünün və beynəlxalq sərhədlərin toxunulmazlığının tanınması, həmçinin sərhədlərin delimitasiyası ilə Qafqazda sülh gələcəyini əlavə edib: “Bu, Azərbaycanın istəyidir. Azərbaycan Cənubi Qafqazın üç ölkəsi arasında fəal əməkdaşlıq üçün potensialın mövcudluğunu görür. Bu, eyni zamanda, Cənubi Qafqaz ölkələri ilə bərabər, daha geniş region üçün mühüm önəm daşıyır. Lakin bütün bu məsələləri ehtiyatla, həssaslıqla nəzərdən

keçirmək və vaxtında həll etmək zəruridir”.

Onu da qeyd edək ki, Azərbaycan regionda sülh tərəfdarı, iqtisadi güc mərkəzi, eyni zamanda, Cənubi Qafqazda beynəlxalq layihələrin təşəbbüskarı olan ölkə kimi tanındığından Avropa İttifaqı üçün vacib, etibarlı və perspektivli tərəfdaşdır. Bu amil respublikamızla münasibətlərin davamlı inkişafını şərtləndirir. Digər tərəfdən, İkinci Qarabağ müharibəsində Azərbaycanın parlaq qələbə əldə etməsi ilə geosiyasi reallıq yaranması adı çəkilən təşkilatla bu əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi zərurətini qarşıya çıxarır.

Hazırda təkəcə Avropa İttifaqı deyil, həm də nüfuzlu ölkələr və digər beynəlxalq siyasi mərkəzlər Cənubi Qafqazda Azərbaycanın ədalətli zəfəri fonunda geosiyasi reallığı təqdir edir və Ermənistanla sülh sazişinin imzalanmasını önəmli məsələ kimi dəyərləndirir. Çünki bölgədə sülh və əmin-amanlığın bərqərar olması Azərbaycan və onun qonşularının mənafeyinə fayda gətirməklə bərabər, həm də bu coğrafiyada kommunikasiya bağlantılarının bərpası sayəsində region dövlətlərinin dünya iqtisadiyyatına inteqrasiyasını gerçəkləşdirir, son nəticədə isə xalqların sosial şəraitinin yaxşılaşmasına müsbət təsir göstərir. Əlbəttə, bu mənada, Avropa İttifaqının rəsmi Bakının təklif və təşəbbüslərini yüksək dəyərləndirməsi və bunu dəstəkləməsi aydın başa düşülür.

Azərbaycan bu gün də qətiyyətlə mövqeyini davam etdirir, prinsiplə yanaşma ortaya qoyur və strateji məqsədlərinə doğru qətiyyətlə addımlayır. Prosesin gedişi regionda bütün dövlətlərin maraqlarına tam cavab verir, bölgə xalqlarına rifah və inkişaf vəd edir. Bu isə Cənubi Qafqaz regionunda uzunmüddətli sülh və təhlükəsizlik, qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq mühitinin təmin etmək üçün mühüm əhəmiyyət daşıyır.

Onu da deyək ki, sonuncu Brüssel razılaşmasında əldə olunan müsbət nəticələr sırasında ərazilərin minalardan təmizlənməsi, itkin düşmüş şəxslərin tapılması, eləcə də quruculuq işlərində Azərbaycana dəstək göstərilməsi də öz əksini tapıb.

Vaqif BAYRAMOV,
“Xalq qəzeti”